

(L)

[Portada \(L\)](#) / [Opinions \(opinions\)](#) / [Maria Prats Ferret \(opinions/opinador/maria-prats-ferret\)](#)[Veure tots els opinadors \(opinions/llistat-opinadors\)](#)

Per uns espais públics més inclusius

Divendres, 2 de febrer de 2018 10:00h

1

<https://www.fetasantfeliu.cat/opinio/101900/per-uns-espais-publics-mes-inclusius#comentaris>**[Maria Prats Ferret \(opinions/opinador/maria-prats-ferret\)](#)**[\(opinions/opinador/maria-prats-ferret\)](#)

Ciutat i espai públic és un binomi àmpliament acceptat. Les ciutats amb bona qualitat de vida es caracteritzen, entre altres indicadors, per la dotació d'espais públics suficients i de qualitat en relació amb la seva població. Podríem matisar i reflexionar sobre què entenem per espai públic des d'una perspectiva més generosa, però aquí ens limitarem a prendre en consideració els carrers, les places i els parcs urbans.

Però, n'hi ha prou que complim els estàndards internacionals de metres quadrats per habitant? Això ens parla de nombres, però un cop assolida la quantitat (i vetllant per preservar-la), cal que ens preocupem per la qualitat d'aquests espais públics. De la qualitat tècnica: dels materials, el disseny, l'orientació i sobretot el manteniment. Però també ens hem d'ocupar de la qualitat des de la perspectiva social, de la necessitat que els espais públics urbans siguin inclusius, en el sentit més ampli del terme. Que siguin espais inclusius des de la perspectiva del gènere, de l'edat, la classe social, l'origen, la diversitat funcional o la sexualitat. Que siguin espais on tothom s'hi pugui trobar bé, d'on ningú se senti exclòs, que aquell lloc no li pertoca o que no hi té dret.

Les persones expertes en espais públics coincideixen a afirmar que, per saber si un espai públic s'ha dissenyat de forma exitosa, cal observar si és utilitzat, com i per qui. Si no hi ha gent, el fracàs és ben clar. Però no n'hi ha prou que hi hagi persones, cal que ens fixem en qui són, quan, com i amb qui utilitzen l'espai públic i què hi fan. Com més diversa sigui la població usuària i més variat sigui el ventall d'activitats i interaccions que s'hi practiquen, més èxits el podrem considerar. Contràriament, si l'espai és utilitzat predominantment o de forma exclusiva per un determinat col·lectiu, això fa que la resta de la ciutadania tingui més dificultats per accedir-hi i gaudir-ne, i l'hem de considerar poc èxitós.

El disseny dels espais públics urbans ha estat tradicionalment en mans de professionals de l'arquitectura i l'urbanisme, que són disciplines que fins fa ben poc s'han entès únicament des d'una perspectiva patriarcal i androcèntrica. Això vol dir que els espais públics que freqüentem quotidianament no han tingut en compte la perspectiva de gènere, s'han dissenyat i construït com si la població que n'ha de ser usuària fos homogènia i com si les seves necessitats fossin les dels homes blancs, heterossexuals i d'edat i classe mitjana. Incorporar la perspectiva de gènere a la planificació urbanística i concretament als espais públics requereix una nova mirada, una mirada que estigui atenta a les necessitats dels col·lectius que han estat invisibilitzats, com les dones, els infants i els joves, que estigui atenta a la diversitat funcional, a les diferències ètniques, sexuals i culturals.

Si a aquesta tendència homogeneïtzadora tan difícil de trencar i superar s'hi afegeix la dèria d'algunes persones (tècnics o polítics) per crear espais amb usos diferenciats i exclusius, el resultat pot ser molt contradictori. A les nostres ciutats segurament disposem d'espais públics suficients, de qualitat i amb un manteniment millorable, però difícilment els podrem considerar tots com espais públics exitosos i socialment sostenibles. Portant aquesta reflexió a l'escala local de Sant Feliu de Llobregat, ens és fàcil trobar exemples que il·lustren aquesta dinàmica que proposem trencar i, si és possible, resistir.

Triarem només un exemple. Fa poc s'ha creat un "Espai jove i esportiu" al barri de Mas Lluí; encara no té nom, però ja hi ha qui l'anomena el "Parc dels forçuts". És un espai gran, en veïnatge amb una escola de primària i amb potencial per ser un espai educatiu inclusiu per a usuaris de diverses edats i amb diferents necessitats i gustos, un espai que permetria el desenvolupament físic, social i emocional d'infants i joves des d'una perspectiva de foment de la igualtat de gènere. El que s'hi ha construït és totalment oposat a l'orientació que defensem. L'espai respon a les necessitats d'un col·lectiu esportiu molt definit i 90% masculí. Si els gimnasos ja són espais on sobra la testosterona, ara aquesta exhibició de múscul troba lloc i es magnifica a l'espai públic. En fomentar aquest ús exclusiu, l'espai públic deixa de ser acollidor per a la majoria de la població i en particular per a les noies joves, que solen quedar relegades a un paper d'observadores marginals. No és aquest l'espai públic inclusiu que necessitem. Si hi posem una mica més d'imaginació, es poden trobar fórmules que integrin la perspectiva de gènere i que facin compatibles els diversos usos i col·lectius per tal que ningú senti que aquell espai és d'uns o és dels altres, per tal que tota la ciutadania el pugui sentir seu, vetlli pel seu manteniment i bon ús i se l'estimi, enfortint el sentiment de pertinença i comunitat de tota la població en el camí de la lluita per la igualtat.

Espai esportiu a Mas Lluí. Foto: Marc Rius

Si voleu sumar-vos al projecte, que aposta pel periodisme independent i de proximitat, podeu fer-vos socis de Fetasantfeliu [a través d'aquest enllaç \(fes-te-soci\)](#) a partir d'una quota anual de 40 euros.

 (<http://www.printfriendly.com>) (<http://www.printfriendly.com>) (<http://www.printfriendly.com>)

COMENTARIS

silvestre **Sant Feliu**

1. (opinio/101900/per-uns-espais-publics-mes-inclusius#comment-6270) 3 de febrer de 2018 09:21h

Extraordinario y maravilloso artículo tanto en los conceptos, razonamientos y explicaciones. Estoy convencido que expresa el sentir y la opinión generalizada de los ciudadanos/as de nuestra ciudad....

[Llegir comentari sencer]

3 0

1

COMENTA AQUEST ARTICLE

Nom

Població

Adreça electrònica (No es visualitzarà. Ha de ser real per validar el comentari)

Missatge

☐ Rebre una notificació per correu electrònic si hi ha comentaris nous

Envia